

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

640.2h

Hely

"1916"

Szerző:

Cím:

A kedélyes budai korcsmák

Forrás:

A Ujság

Bp.

1916. VII. 25.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A kedélyes budai korcsmák

— Saját tudósítónktól. —

Valamikor, ha valaki nyári estjét kellemes, hős helyen akarta eltölteni, olcsó és izletes vacsora mellett, jelszóul a csendes Budát adta ki, a melynek földszintes vendéglői helyet adtak a legkényesebb társaságoknak is. Fogalom volt a budai vendéglő, a pirosbabos abrosz, a jó bor, de a háboru Budának ezen a jóhíren is változtatott. Már nincsenek olcsó budai vendéglők, sőt már ott tartunk, hogy az első árdrágító vendéglőket Buda adta a fővárosnak. Pedig rengeteg embert itthon tartott a háboru, a kik szívesen töltötték volna a nyári estéket a budai kisvendéglőkben, de elijesztették a közönséget az árak és azok az ítéletek, a melyeket a szigoru rendőrkapitány mért ki egynéhány budai vendéglőre.

Ma Budán a legegyszerűbb nyári vendéglőben ugyanaz az étlap van, mint a legjobb hírű pesti étteremben, a hol jóval nagyobb az üzemköltség. A budai vendéglős úgy számítja az árat, hogy neki csak a nyár a szezonja, télen becsukja a boltot, a nyárból sem minden nap az övé, mert a legszebb vasárnapot is elmossa az eső, és ilyen alapon — noha eső nincs — a vendéglős hozzákalkulálja a várható esőt az árhoz, a hat hónapos szezon költségeit egész évnek veszi és végül olyan árak keletkeznek, hogy a háboruban takarékosabbi lett vendégnek ár és nem étel szerint kell választania. A budai vendéglők étlapja ma már rekordot teremtett a drágaságban és már-már azzal dicsekedhetik Buda, hogy árdrágaságban túlnötte Pestet.

Csak két hete, hogy az első kerületi kapitányságon *Illek* Aladár rendőrfogalmazó elítélte *Pesznekker* József vendéglőst ötven koronára, mert a Veronika-vendéglőben, a Szent János-kórházzal szemben *öt* koronát kért egy sertéskarajért. A vendéglős védekezni próbált, de minden számításával tévedett. Kiderült, hogy egy kiló sertésbúrból öt, de legalább is négy adag sertéskarajt tud felszolgálni s ha a nyers áru husz százalékát üzemi költségül, huszonöt százalékot pedig polgári haszonul számít fel, legalább is egy koronával fizetette túl a sertéskarajt. Egy vendéglőst azért büntettek meg száz koronára, mert a *kovászos uborka darabját nyolczvan fillérbe* számította.

Jó számolónak bizonyult a svábhegyi nagyvendéglő tulajdonosa is, a ki *tíz tojásból csinált rántottát* és tizenöt koronát számított érte. A kerületi kapitányságon is hasonló vastag krétával számoltak és *Schlögl* Józsefet, a vendéglőst, *három napi elzárásra és helven korona pénzbüntetésre ítélték*. A vendéglősnek azonban még ez a szigoru büntetés sem használt. A múlt hét végén *göblyrostélyost* szolgált fel egy társaságnak és a mikor fizetésre került a sor, hét koronát kért a rostélyosért. Ebből persze botrány lett, a vendéglős nem engedett az árból, mire feljelentették árdrágítás miatt és most ismét a rendőrség fogja elbírálni a vásárcsarnokok igazgatóságának szakvéleménye alapján, vajjon szabad-e hét koronát számítani egy göblyrostélyosért.

Ugyanennyi a göblyrostélyos ára a *Mészáros-utcai Diófa-vendéglőben*, a melynek tulajdonosát szintén feljelentették. A *Kelenföldön* egy vendéglős 96 fillérért számítja a *virslipárját* egy darab ke-

nyérrel, a Tabánban egy korona negyven fillér egy almásrétes adagja. A budai vendéglők már akkor kezdték az árdrágítást, a mikor az élelmiszerek még nem érték el mai magas árukat. Így fizetett *Szabó* Ferencz fővárosi vásárigazgató nyolcz hónap előtt három koronát egy adag tojásos gombáért, a miért most szigoruan megbüntették *Bereczki* svábhegyi nagyvendéglőst.

Budán a rendőrség már megkezdte a rendcsinálást az árdrágító vendéglősök között. Alig van hét, hogy három-négy feljelentés ne jöjjön a vendéglők ellen. Írásban és előszóval tesszik meg a panaszt és mellékelik az étlapot és a kifizetett ételről szóló számolóczédulát. A rendőrség, mielőtt ítéletet hoz, bekéri a vásárcsarnokok igazgatóságának pontos véleményét és csak a szakszertű felvilágosítás alapján ítélik a vendéglős fölött.

Eddig csak egy esetben volt felmentő az ítélet, a mikor is bebizonyosodott, hogy az áru lényegesen megdrágult.

Az *«olcsó» budai vendéglők megrendszabályozása*, bármennyire is üdvös a közönség érdekében, még csak félmunka. A pesti étlapok horribilis árai is rendőri ellenőrzést igényelnek, a mint hogy sok kávéház, a mely hideg és meleg vacsorát ad, megérdemli a rendőrség erélyes betekintését. A vendéglői étlap egyszerűsítése még nem szünteti meg a drágaságot, de a budai vendéglőjáró közönség példája talán célravezető: a hol tuldrága az étel ára, ott tessék az étlapot és a számolóczédulát beküldeni az illetékes kerületi kapitányságnak. Az árdrágításról szóló törvény ereje a vendéglősre is kiterjed és Budán már megmutatták, hogy tíz tojásból készült rántotta után az üzleti haszon: három napi elzárás.